

TÝDEN PRO WELLBEING VE ŠKOLE ANEB KDYŽ SE DO ŠKOLY TĚŠÍM

Wellbeing nebo well-being je pojem, který už v českém kontextu zdomácněl. Zároveň se mu přihodilo totéž, co se stalo i jiným pojmům přejatým ze zahraničí, různí lidé mu přisuzují různý výklad. V Partnerství pro vzdělávání 2030+ považujeme wellbeing za naprosto klíčový pro rozvoj kvality vzdělávání, proto jsme přišli s iniciativou Týden pro wellbeing ve škole, do které se zapojila více než stovka odborných organizací po celé České republice. Letos probíhá Týden pro wellbeing ve škole v termínu 4.–11. února a u této příležitosti vychází i toto vydání *Učitelského měsíčníku*, nabité inspirací od organizací, které se rozvoji wellbeingu ve vzdělávání systematicky věnují.

Pojem wellbeing se v české diskusi o vzdělávání začal používat v reakci na skutečnost, že se toto téma objevilo jako priorita ve vzdělávacích strategiích v jiných evropských zemích i v dokumentech OECD. Samozřejmě se opakovaně vrací otázka, zda by se neměl nějak přeložit, třeba jako *spokojenost* nebo *osobní pohoda*. V Partnerství pro vzdělávání 2030+ jsme se rozhodli na základě odborné shody zapojených organizací ho do češtiny nepřekládat, protože se jedná o odborný termín komplexní povahy a je potřeba vnímat i jeho přesah na mezinárodní úroveň.

Když mluvíme o wellbeingu, nepřinášíme přesto do českého prostředí nic zcela nového. Poprvé byl tento pojem zpopularizován už v roce 1948 v souvislosti s definicí zdraví v Ústavě Světové zdravotnické organizace: „Health is a state of complete physical, mental and social well-being and not merely the absence of disease or infirmity“ (v překladu do češtiny: „Zdraví je stav úplného blaha tělesného, duševního a sociálního a nezáleží jen v tom, že není nemoci neb neduhu“)¹. OECD se v mezinárodních šetřeních PISA poprvé komplexně zaměřilo na wellbeing až v roce 2015. Bylo to v reakci na to, že v některých zemích byly vzdělávací výsledky a výkonnost vzdělávacího systému vykoupeny negativním dopadem na zdraví a životní spokojenost žáků.²

Naším přáním v Partnerství pro vzdělávání 2030+ je, aby se vzdělávací výsledky žáků zlepšovaly v harmonii s podporou jejich zdravého rozvoje. A věříme, že toto vydání *Učitelského měsíčníku* vám bude oporou v rozmyšlení, jak wellbeing ve škole rozvíjet, aby se tam žáci i učitelé cítili dobře, mohli navazovat funkční a podpůrné vztahy a naplno rozvinout svůj potenciál.

Silvie Pýchová,
ředitelka Partnerství pro vzdělávání 2030+

¹ Vyhláška č. 189/1948 Sb., o zřízení a Ústavě Světové zdravotnické organizace.

² PISA 2018 Assessment and Analytical Framework. OECD [online]. 2019, s. 260. Dostupné z: https://www.oecd-ilibrary.org/education/pisa-2018-assessment-and-analytical-framework_38a34353-en.

OBSAH

Úvodní slovo | Ondřej Andrys 2

KLIMA ŠKOLY

Wellbeing ve školním prostředí a role výchovného poradenství |

Libuše Trískalová 3

Postoj ředitelů škol k podpoře wellbeingu ve školství |

Mgr. Lenka Špittová 4

Jak vypadá škola, do které se těší učitelé, žáci i jejich rodiče? |

Lenka Felcmanová 5

ROZHOVOR

Ve wellbeingu neobjevujeme nic nového, jen to nenecháváme

náhodě | doc. PhDr. Lenka Krejčová, Ph.D. 8

Zákazy se děti nenaučí, jak využívat digitální technologie zdravě.

Důležité je sdílet s nimi zkušenost | Jana Klusáková;

Adéla Lábusová 11

Škola je místem lidských setkávání a vztahy hrají důležitou roli,

říká psycholožka týmu duševního zdraví | Barbora Hošková 14

ZAMYŠLENÍ NAD

Digitální wellbeing a zákazy | Bořivoj Brdička 16

Zákazy mobilů ve školách? | Miriam Sedláčková; Petr Naske 17

Přispívá zavedení Kompetenčního rámce absolventa a absolventky učitelství k wellbeingu studentů učitelství a učitelů? |

Jarmila Klauďosová; Michaela Švarcová 18

Měření wellbeingu: Co nabízejí dotazníky a kde jsou jejich limity? |

Mgr. Jan Netík 20

UČITELSKÉ ŘEMESLO

Digitální wellbeing pro vyučující: Jak se ve světě technologií

nezbláznit? | Adéla Svobodová 22

Vrstevníkové učení: dělit se o to, co znám | Michaela Stoilova 23

Chcete zlepšit atmosféru a vztahy ve vaší škole? Zkuste

vrstevníkovou mediaci | Klára Koubská 26

INOVACE A INSPIRACE

Jak si dopřát „lázně“ každý den. Kolik času během školního roku

věnujete sobě? | Mgr. Justina Danišová 28

Třídnické hodiny jako nástroj podpory wellbeingu žáků a učitelů

ve škole | Jana Pekařová 32

Rezidence umělců a umělekyn na školách | Lucie Ševčíková 35

KLIMA ŠKOLY

Školy, do kterých se žáci těší – co dělají jinak? |

Ing. Dana Pražáková, Ph.D. 37

Jak podpořit wellbeing žáků během mimořádných situací |

Mgr. Tereza Tetourová 40

Začleňováním k duševní pohodě | Lenka Kollerová; Tomáš Lintner... 41

Wellbeing Day – příklad dobré praxe | Markéta Librová 43

PŘEDSTAVUJEME

Fialový den na gymnáziu v Boskovicích: Když se škola stává

zázemím pro duši | Aneta Brunerová 44

Wellbeing a citron na školách | MgA. Jitka Míčková 46

Dobrovolnictví jako cesta k wellbeingu | Bc. Lucie Bíbová 47